ระเบียบกรมสรรพสามิต
ว่าด้วยการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน
พ.ศ. ๒๕๖๐

เพื่อให้การตรวจสอบปริมาตรความจุของภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๒) แห่งประราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมสรรพสามิต จึงวางระเบียบการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน” หมายความว่า

(๑) ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต

(๒) ภาชนะที่ใช้สำหรับเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ใช้ในการคำนวณภาษี

(๓) ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ใช้เป็นภาชนะเปรียบเทียบในการคำนวณภาษี

(๔) ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพื่อรอการส่งออกนอกราชอาณาจักร

(๕) เรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซึ่งใช้เปรียบเทียบเพื่อการคำนวณภาษี

ข้อ ๔ คณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ ประกอบด้วย

๔.๑ เจ้าพนักงานสรรพสามิต กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค

๔.๒ เจ้าพนักงานสรรพสามิต สำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒

๔.๓ สรรพสามิตพื้นที่ที่โรงอุตสาหกรรมนั้นตั้งอยู่ หรือผู้แทน

๔.๔ เจ้าพนักงานสรรพสามิตผู้ควบคุมโรงอุตสาหกรรม

ข้อ ๕ ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน จะต้องได้รับการตรวจสอบปริมาตรความจุโดยคณะกรรมการตามข้อ ๔ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้ประกอบอุตสาหกรรมจะต้องจัดหามาเป็นผู้ดำเนินการในการตรวจสอบ

ข้อ ๖ ให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการตามข้อ ๔ ร่วมทำการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน แจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๕ วัน ต่ออธิบดีกรมสรรพสามิต พร้อมแบบรายละเอียดภาชนะ ผังแสดงที่ตั้งและแผนการดำเนินงาน

กรณีผู้ประกอบอุตสาหกรรมประสงค์จะสร้างภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันขึ้นใหม่ ให้ส่งผังแสดงที่ตั้งและแบบรายละเอียดของภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน จำนวน ๑ ชุด พร้อมแผนการดำเนินงานให้กรมสรรพสามิตพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

ข้อ ๗ การตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน

๗.๑ การตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ตามข้อ ๓ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้คณะกรรมการตามข้อ ๔ ทำการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ร่วมกับผู้แทนผู้ประกอบอุตสาหกรรมตามข้อ ๕ โดยวิธี The Manual Tank Strapping Method และหรือโดยวิธี The Optical Reference Line Method เพื่อจัดตารางคำนวณปริมาตร

(๒) การคำนวณปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันให้ใช้วิธีการของ American Society For Testing and Materials (ASTM) และหรือ American Petroleum Institute (API) โดยใช้เกณฑ์ในการคำนวณที่อุณหภูมิ ๓๐ องศาเซลเซียสหรือ ๘๖ องศาฟาเรนไฮต์ และกรณีเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องควบคุมอุณหภูมิเป็นพิเศษให้ใช้อุณหภูมิที่ใช้งาน (Service Temperature) เป็นเกณฑ์ในการจัดทำตารางคำนวณปริมาตร

๗.๒ การตรวจสอบตารางคำนวณปริมาตรความจุเรือบรรทุกน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ตามข้อ ๓ (๕) ให้คณะกรรมการตามข้อ ๔ ตรวจสอบตารางคำนวณปริมาตรโดยวิธีการนำเรือเข้ารับหรือสูบถ่ายน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เปรียบเทียบกับปริมาตรจากภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน หรือมาตรวัดซึ่งได้รับอนุญาตให้ใช้จากกรมสรรพสามิตแล้ว หรือตรวจสอบโดยใช้น้ำผ่านมาตรวัดจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ เที่ยว โดยปริมาตรตั้งแต่ ๑ – ๓๐๐,๐๐๐ ลิตร มีผลแตกต่างไม่เกินร้อยละ ๑ และตั้งแต่ ๓๐๐,๐๐๑ ลิตรขึ้นไปมีผลแตกต่างไม่เกินร้อยละ ๐.๕ และจะต้องตรวจสอบใหม่ทุก ๆ ๕ ปี

ข้อ ๘ การจัดทำตารางคำนวณปริมาตร

๘.๑ เมื่อได้รับการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันแล้ว ให้ผู้แทนผู้ประกอบอุตสาหกรรมตามข้อ ๕ จัดทำตารางคำนวณปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน โดยจะต้องมีรายละเอียดประกอบด้วยระยะลึกเป็นเซนติเมตร ปริมาตรเป็นลิตร ผลต่างปริมาตรเป็นลิตร

๘.๒ เมื่อกรมสรรพสามิตได้รับตารางคำนวณปริมาตรดังกล่าวแล้วกรมสรรพสามิตจะดำเนินการออกหนังสือรับรองให้ใช้ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันและตารางคำนวณปริมาตรประจำภาชนะให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรม

๘.๓ ตารางคำนวณปริมาตรที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจัดส่งสำเนาให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) กรณีโรงอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ส่งจำนวน ๓ ชุด (สำหรับกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค จำนวน ๑ ชุด สำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒ จำนวน ๑ ชุด และสำนักงานสรรพสามิตประจำโรงอุตสาหกรรม จำนวน ๑ ชุด)

(๒) กรณีโรงอุตสาหกรรมตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ส่ง จำนวน ๔ ชุด (สำหรับกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค จำนวน ๑ ชุด สำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒ จำนวน ๑ ชุด สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ที่โรงอุตสาหกรรมตั้งอยู่ จำนวน ๑ ชุด และสำนักงานสรรพสามิตประจำโรงอุตสาหกรรม จำนวน ๑ ชุด)

ข้อ ๙ หน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของเจ้าพนักงานสรรพสามิต กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค

๙.๑ ตรวจสอบตารางคำนวณปริมาตรของผู้ประกอบอุตสาหกรรมที่จัดส่งให้ตามข้อ ๘.๑ โดยพิจารณาประกอบกับข้อมูลจากผลการตรวจสอบตามข้อ ๗

๙.๒ เมื่อตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้วิศวกรลงนามรับรองกำกับไว้ในตารางคำนวณทุกแผ่น แล้วเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและให้ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิคลงนามรับรองและประทับตราที่กรมสรรพสามิตกำหนด

๙.๓ จัดทำทะเบียนภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่กรมสรรพสามิตได้รับรองตารางคำนวณปริมาตรแล้วทั้งหมด

๙.๔ แจ้งให้สำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒ ทราบถึงจำนวนและหมายเลขของภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ได้ตรวจสอบปริมาตรความจุและรับรองตารางคำนวณปริมาตรแล้ว และแจ้งให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมรับทราบในการที่คณะกรรมการจะไปทำการตรวจสอบปริมาตรความจุหรือตรวจสอบสภาพภาชนะต่อไป

๙.๕ ให้ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีในราชการของกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิคมีอำนาจอนุมัติให้ใช้ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันและตารางคำนวณปริมาตร หรือมีอำนาจในการจัดการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้แทนอธิบดีกรมสรรพสามิต และให้ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิคสำเนาหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานสรรพสามิตทราบ ดังนี้

๙.๕.๑ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒

๙.๕.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาคที่โรงอุตสาหกรรมนั้นตั้งอยู่

๙.๕.๓ สรรพสามิตพื้นที่ที่โรงอุตสาหกรรมนั้นตั้งอยู่

๙.๕.๔ เจ้าพนักงานสรรพสามิตผู้ควบคุมโรงอุตสาหกรรม

ข้อ ๑๐ กรณีมีความจำเป็นต้องทำการจ่าย หรือรับน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันออกจากโรงอุตสาหกรรม หรือเข้าเก็บภายในโรงอุตสาหกรรมแล้วแต่กรณี โดยผ่านภาชนะที่ยังมิได้รับการตรวจสอบรับรองจากกรมสรรพสามิตให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมยื่นคำขอผ่อนผันต่อกรมสรรพสามิตโดยแจ้ง

๑๐.๑ เหตุผล และความจำเป็น

๑๐.๒ ส่งแผนภาพแสดงแผนผังที่ตั้งภาชนะและท่อทาง

๑๐.๓ ในระหว่างการพิจารณาหากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นควรให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมแจ้งข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติม หรือเห็นควรไปตรวจสอบ ณ โรงอุตสาหกรรมให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมรีบดำเนินการตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอโดยไม่ชักช้า

ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและพัฒนาการจัดเก็บภาษี ๒ พิจารณาคำขอตามวรรคหนึ่งเพื่อนำเสนออธิบดี

ข้อ ๑๑ กรณีดังต่อไปนี้จะต้องทำการตรวจสอบสภาพภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันใหม่

๑๑.๑ ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ได้รับการตรวจสอบปริมาตรความจุหรือรับรองตารางคำนวณปริมาตรแล้วให้ทำการตรวจสอบสภาพในครั้งแรกเมื่อครบกำหนด ๕ ปี และในครั้งที่สองเมื่อครบกำหนด ๑๐ ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตารางคำนวณปริมาตร และเมื่อตรวจสอบสภาพพบว่าภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันมีสภาพเปลี่ยนแปลงไม่เกินเกณฑ์ที่ ASTM/API กำหนดให้ใช้ตารางคำนวณปริมาตรฉบับเดิมต่อไปได้ แต่ถ้าเกินเกณฑ์ที่ ASTM/API กำหนดจะต้องทำการจัดทำตารางคำนวณปริมาตรภาชนะนั้นใหม่

๑๑.๒ ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันตามข้อ ๓ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ที่ได้รับอนุมัติให้ใช้ตารางคำนวณปริมาตรเมื่อครบ ๑๕ ปี นับจากวันอนุมัติ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมจะต้องล้างทำความสะอาดเพื่อตรวจสอบและจัดทำตารางคำนวณปริมาตรใหม่

๑๑.๓ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ซ่อมแซมหรือกรณีอื่นใดอันมีผลทำให้ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันมีปริมาตรความจุเปลี่ยนแปลงไปจากตารางคำนวณปริมาตรที่ได้รับรองไว้แล้ว

๑๑.๔ กรณีที่เปลี่ยนชนิดน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่จะนำไปเก็บในภาชนะที่ได้ตรวจสอบและรับรองตารางคำนวณปริมาตรไว้แล้ว เว้นแต่กลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิคพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่จำเป็นต้องทำการตรวจสอบ โดยให้ใช้ตารางคำนวณปริมาตรฉบับเดิมต่อไป โดยเสนอให้ที่ปรึกษาหรือรองอธิบดีซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีในราชการของกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิค เพื่ออนุมัติ

ข้อ ๑๒ ภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่กรมศุลกากรอนุมัติให้ใช้เพื่อบรรจุน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ และผู้ประกอบอุตสาหกรรมประสงค์จะใช้เพื่อการคำนวณภาษีสรรพสามิต กรมสรรพสามิตจะอนุมัติให้ตามระยะเวลาที่กรมศุลกากรได้อนุมัติไว้แล้วแต่ไม่เกินครั้งละ ๕ ปี ทั้งนี้ให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมส่งสำเนาตารางคำนวณปริมาตร พร้อมหนังสืออนุมัติประจำถังดังกล่าวเสนอกรมสรรพสามิตเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๑๓ ให้ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและตรวจสอบทางเทคนิคเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๔ ผู้ที่ได้ยื่นคำขอก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอตามระเบียบนี้

การดำเนินการใด ๆ ตามระเบียบกรมสรรพสามิต ว่าด้วยการตรวจสอบปริมาตรความจุภาชนะเก็บน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้รับการอนุมัติ อนุญาต หรือผ่อนผันการดำเนินการจากกรมสรรพสามิตไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดไปโดยเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาที่กำหนดไว้ หรือจนกว่าจะมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

นายสมชาย พูลสวัสดิ์
(นายสมชาย พูลสวัสดิ์)
อธิบดีกรมสรรพสามิต